

Ulkomaisten investointien taso ei riitä Venäjälle

■ Venäjällä on suuria paineita vilkastuttaa ulkomaista investointitoimintaa, koska lähitulevaisuuden talouskasvuennusteet eivät tarjoa riittävää pohjaa kansallisen talouden monipuolistamiseen, tuotantotoiminnan modernisointiin, tuottavuuden parantamiseen ja infrastruktuurin uusimiseen.

Viime vuonna Venäjän bruttokansantuote kasvoi Rosstatin mukaan 4,0 prosenttia. Se oli jo parannus vuoden 2009 tilanteeseen, jolloin talous taantui 7,9 prosenttia.

Venäjän finanssiministeriön mukaan finanssikriisiä ja taantumaa edeltänyt taso voidaan saavuttaa jo tämän vuoden lopulla tai vuoden 2012 alkupuolella, mutta tämä ei vielä riitä. Talouden pitäisi jatkossa ylittää keskimäärin 6,7 prosentin vuosikasvuun.

Ministeriön vastikään antaman

tiedon mukaan ulkomaisten suorien investointien kokonaissumma jäi viime vuonna 40 miljardiin dollariin. Ennen kriisiä suorien investointien taso oli 70 miljardia dollaria vuodessa, mistä se romahti 30 miljardiin vuonna 2008. Lisäksi pääomapako maasta kiihtyi ja vuonna 2009 se nousi nettomääräisesti jo 52 miljardiin dollariin.

Finanssiministeri **Alexei Kudrin** uskoo kuitenkin, että vuotuinen investointisumma saadaan nousemaan 60–70 miljardiin dollariin vuonna 2013, kertoo uutistoimisto RIA Novosti.

Venäjä ei kuitenkaan ole erityisen kilpailukykyinen ulkomaisten suorien investointien hankkimisessa. Investoinneissa maa on jäänyt jälkeen BRIC-ryhmän muista maista. Lisäksi investoinnit ovat Venäjän kohdalla painottuneet melko yksipuolisesti luonnonvarojen hyödyntämiseen.

Venäjän teollisuustuotanto tavoittelee jo vuoden 2007 tasoa

■ Venäjän teollisuustuotanto saattaa palata taantumaa edeltäneelle tasolle tämän lopulla tai vuoden 2011 alkukuukausina. Finanssiministeriön mukaan teollisuustuotanto on tänä vuonna saavuttanut jo 98 prosenttisesti vuoden 2007 volyymin.

Teollisuudessa on kuitenkin joihtakin toimialoja, joiden toipuminen on ollut hitaampaa. Esimerkiksi mekaanisen teollisuuden tuotanto on vielä 20 prosenttia alle vuoden 2007 tason. Metalliteollisuudessa kaula on 8,0 prosenttia ja rakennustuotannossa 5,0 prosenttia.

Rosstatin tammikuulta olevan tie-

don mukaan teollisuustuotanto kasvoi vuoden ensimmäisenä kuukautena 6,7 prosenttia. Toimialakohtaisia tuotantolukuja ei ole vielä julkistettu, mutta ainakin kaivannaisteollisuus kasvoi tammikuussa. Viime vuonna teollisuustuotanto kasvoi 8,2 prosenttia, kun tuotanto vuonna 2009 supistui 9,3 prosenttia.

Parhaaseen kasvuun viime vuonna pääsi tehdasteollisuus, joka lisäsi tuotantoaan vuositasolla 11,8 prosenttia. Kaivannaisteollisuuden kasvu oli 3,6 prosenttia. Yhdyskuntapalvelujen alueella tuotanto lisääntyi puolestaan 4,1 prosenttia.

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Ulkomaisten investointien taso ei riitä Venäjälle	1
Venäjän teollisuustuotanto tavoittelee jo vuoden 2007 tasoa	1
Venäjän ulkomaankauppa kasvoi viime vuonna kolmanneksen	2
Moskovan pörssit yhdistyivät	2
Venäjän vähittäiskauppa palasi kasvu-uralle	2
Taluskasvu elvytti tuontia Venäjällä	3
Pekka Sutelan juhlaKirja avaa perspektiiviä Venäjälle	3
Reaalipalkat nousivat Venäjällä	3
Novatekin Jamalin nestekaasuProjekti kiinnostaa rakentajia	4
Venäjä asetti tavoitteita asuntotuotannolle	4
Venäjällä öljyn odotetaan kallistuvan viidenneksen	4
Öllykauppiiaan odotetaan ostavan Murmanskin kauppasataman	5
Venäjällä jo 62 miljoonaa tietokonetta	5
EU:n ja Ukrainan vapaakauppa-sopimus syntyy tänä vuonna	6
Ukrtelecomin hankala yksityistäminen päätökseen	6
Ukraina uskoo talouden vakautuvan	6
Ukrainassa odotetaan hyvää viljasatoa	7
Valko-Venäjän kauppavaihto kasvussa	7
Polkomtelin myynti pisti suursijoittajat liikkeelle	7
Saksan elpyminen tukee Puolan taloutta	8
Prosessiteollisuus nousuun Kazakstanissa	8
Latvian vienti kasvoi kolmanneksen	8
Viron talous toipuu edelleen	8

Venäjän ulkomaankauppa kasvoi viime vuonna kolmanneksen

■ Venäjän ulkomaankauppa kehittyi ripeästi viime vuonna. Vienti kasvoi 31,4 prosenttia sen arvon noustessa 396,4 miljardiin euroon. Viennin painopisteenä olivat edelleen ulkomarkkinat, joiden osuus kokonaisviennistä oli 336,7 miljardia dollaria.

Vienti IVY-maihin oli 59,7 miljardin dollarin suuruinen. Vienti alueen maihin kasvoi 27,4 prosenttia kun kasvu ulkomarkkinoiden kohdalla oli 32,1 prosenttia.

Tuonti Venäjälle kasvoi vientiä nopeammin. Tuonnin lisäys oli 36,8 prosenttia ja sen arvo nousi 229,9 miljardiin dollariin.

Tuonti ulkomarkkinoilta oli 197,4 miljardia dollaria, mikä ylitti edellis-

vuotisen 35,6 prosenttia. IVY-alueelta tapahtuneen tuonnin arvo oli vain 31,6 miljardia dollaria, mutta tässä kasvutahti oli kuitenkin 44,8 prosenttia.

Venäjän kauppataseen ylijäämä oli 167,5 miljardia dollaria eli 24,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2009.

Helmikuussa julkistetut vuoden 2010 kauppatilastot ovat ilmeisesti vielä tarkistamattomat, koska Rosstatin, tullilaitoksen ja talousministeriön luvut poikkeavat jonkin verran toisistaan. Tähän voivat olla syynä Kazakstanin kanssa käydyn kaupan tilastointiin liittyvät hankaluudet, jotka johtuvat tullinunionin järjestelystä.

Moskovan kaksi pörssiä yhdistyvät

■ Venäjän kaksi johtavaa pörssiä yhdistyvät, kun RTS fuusioituu MICEX:iin. Yhdistymisestä on jo tehty esisopimus, johon sisältyy arviot kummankin pörssiyhtiön arvosta. Fuusioneuvotteluissa MICEX:in arvoksi on laskettu 3,45 miljardia dollaria ja RTS:n arvonmäärityksessä on päädytty 1.15 miljardiin dollariin.

Yhdistymisellä on tarkoitus poistaa pörssien päällekkäisiä toimintoja ja luoda yksi todella suuri pörssi, joka vastaa Venäjän johdon tavoitetta luoda Moskovasta uusi kansainvälisen finanssitoiminnan keskus.

MICEX on tähän asti toiminut ruplamääräisen osakevaihdon kauppapaikkana ja sen osuus Venäjän arvopaperimarkkinoista on 70 prosenttia. RTS on puolestaan harjoittanut dollarimääräistä osakkeiden ja johdannaisten kauppaa pääosin ulkomaisia sijoittajia varten.

Venäjällä toimii tällä hetkellä kaikkiaan viisi osakepörssiä. Moskovan lisäksi Pietarissa on kaksi kauppapaikkaa ja Jekaterinburgissa yksi. Lisäksi maassa toimii joukko pieniä alueellisia pörssiejä, jotka harjoittavat raaka-aineiden ja muiden hyödykkeiden välitystä.

Venäjän vähittäiskauppa palasi kasvuralle

■ Venäjän vähittäiskaupan myynti oli viime vuonna 16 400 miljardia ruplaa eli noin 410 miljardia euroa. Rosstatin mukaan myynti kasvoi reaalisesti 4,4 prosenttia edellisvuotiseen verrattuna. Vuonna 2009 vähittäiskaupan myynti kääntyi laskuun supistuen 4,9 prosenttia.

Vähittäiskaupan kokonaismyyntistä kesken federaatiopiirin osuus oli noin kolmannes. Alueella myynti myös laski vähiten taantumavuonna 2009, koska alueen suhteellinen varakkuus riitti ylläpitämään kulutuskysyntää.

Kulutustottumukset muuttuivat

Taantumana aikana Venäjän vähittäiskaupan rakenteessa tapahtui rakenteellista siirtymistä. Keskiwertokuluttajat ryhtyivät ostamaan alemman hintaluokan tuotteita keskittyen peruselintarvikkeiden hankintaan.

Kulutustottumusten käännettä hyödynsivät halpamyymäläketjut, joiden hintataso ja tuotevalikoimat vastasivat hyvin asiakkaiden tarpeita. Koko vähittäiskauppa-alalla taantumaan siten, että uusien myymälöiden formaattia muutettiin nyt pienemmäksi.

Vähittäiskaupan myynti oli viime vuonna 16 400 miljardia ruplaa eli noin 410 miljardia euroa. Rosstatin mukaan myynti kasvoi reaalisesti 4,4 prosenttia edellisvuotiseen verrattuna. Vuonna 2009 vähittäiskaupan myynti kääntyi laskuun supistuen 4,9 prosenttia.

IDÄNKAUPAN VIENTIPALVELUT

www.compiler.fi

16. vuosikerta

www.compiler.fi

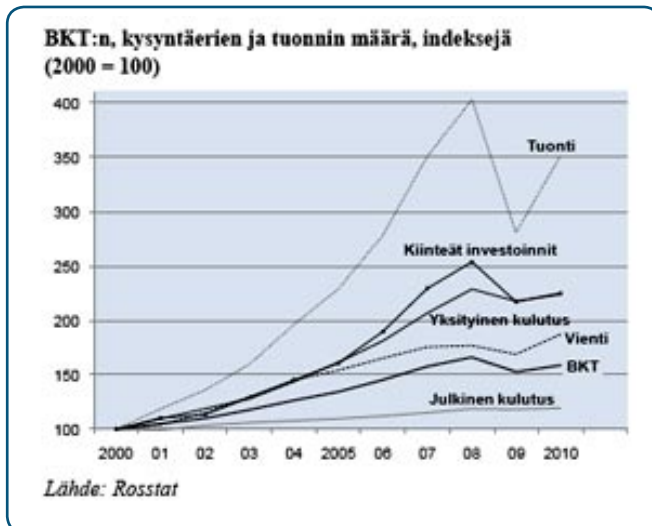
Toimitus/ Markkinointia

Oy Compiler Ab
Osuuskunnantie 50 B
00660 Helsinki
klaus.lehmuskallio@compiler.fi

Klaus Lehmuskallio
044 3562 646
Kajja Pasila-Lehmuskallio
Puh. 044 514 1245

Idänkaupan Vientipalvelut/ Muut informaatiotuotteet

- Compiler Trade Web Site
- Compiler eNews
- Idänkaupan Vientipalvelut -eExtra
- Suomalaisyrietykset Venäjällä -tutkimus

Taloukasvu elvytti tuontia Venäjällä

■ Rosstatin ensimmäisen laskelman mukaan Venäjän bruttokansantuote kasvoi viime vuonna 4 % edellisvuoden 8 % pudotuksen jälkeen. BKT:n arvo oli 44 500 mrd. ruplaa eli runsaat 1 100 mrd. euroa. BKT asukasta kohden oli vajaat 8 000 euroa.

Yksityistä kulutusta heijastava vähittäiskaupan myynti lisääntyi vuoden aikana yli 4 % eli hieman odotettua hitaammin. Kiinteät investoinnit kasvoivat 6 %. Viennin määrä kasvoi yli 10 %, mikä osin johtui maakaasun viennin elpymisestä vuoden 2009 alussa tapahtuneen notkahduksen jälkeen.

Yksityisen kulutuksen osuus BKT:stä oli viime vuonna 52 %, julkisen kulutuksen 20 % ja kiinteiden investointien 21 %. Viennin osuus oli 30 %.

Talouden elpyminen kasvatti tuontia peräti 25 prosenttia edellisvuoden 30 prosentin supistumisen jälkeen, mikä kertoo Venäjän suuresta tuontialttiudesta. Tuonin kasvuun vaikutti myös tarve korvata kesän sääolojen kotimaiselle tuotannolle aiheuttamia menetyksiä.

Jalostavan teollisuuden tuotanto kasvoi viime vuonna toistakymmentä prosenttia. Myös kuljetussektori elpyi nopeasti. Kaivannaistuotanto lisääntyi 4–6 % ja mm. maakaasun tuotanto kasvoi 11 % ja raakaöljyn tuotanto 2 %. Sähkön tuotanto lisääntyi lähes 5 %. Rakennus- ja

kiinteistöalan tuotanto jäi puolestaan taantumavuoden 2009 tasolle. Huonosta kesästä kärsinyt maataloustuotanto väheni toistakymmentä prosenttia.

Kesän notkahduksen jälkeen talouden elpyminen piristyi vuoden loppua kohden mm. vähittäiskaupan, investointien ja teollisuustuotannon ansiosta.

Reaalipalkat nousivat Venäjällä

■ Rosstatin mukaan palkat nousivat vuonna 2010 nimellisesti 11 % ja reaalisesti 4 %. Keskipalkka oli vuoden lopussa hieman alle 22 000 ruplaa (noin 540 euroa kuukaudessa).

Korkeimpia palkkoja maksettiin edelleen rahoituslalla, jossa keskipalkka oli 47 600 ruplaa eli noin 1 200 euroa kuukaudessa. Palkat olivat korkeita myös energiasektorilla, jossa keskimääräinen kuukausipalkka oli hieman alle 10 000 ruplaa eli noin 250 euroa, sekä maataloudessa ja opetustoimissa.

Öljyn- ja kaasuntuotantoalueet sekä Moskova ja Pietari pitivät kärkisijoja alueellisissa palkkavertailussa, kun taas matalimpia palkkoja maksettiin Pohjois-Kaukasuksella.

Eläkkeet nousivat voimakkaasti 2010 alkupuolen tasokorotusten ansiosta; eläkkeiden reaali-indeksi kasvoi 30 %. Keskimääräinen kuukausieläke oli vuoden lopussa 7 600 ruplaa eli noin 190 euroa.

Köyhien määrä kasvoi hieman taantumana aikana, mutta alkoi viime vuoden kuluessa taas supistua. Viime vuoden lopulla 14 % väestöstä eli tuloilla, jotka ovat alle virallisen toimeentulominimin, kun ennen taantumaa osuus oli 13 %.

Rosstatin mukaan tuloerot ovat olleet hienoisessa kasvussa 2000-luvulla. Kansainväliset tilastot osoittavat, että tuloerot ovat Venäjällä kutakuinkin Yhdysvaltojen tasolla. Venäjällä tulonjako oli kuitenkin merkittävästi tasaisempaa kuin useissa Latinalaisen Amerikan maissa.

Venäjän työttömyysaste supistui vuoden 2010 aikana 9 prosentista 7 prosenttiin. Moskovassa ja Pietarissa työttömyysaste oli vuoden lopussa vain pari prosentin tasoa.

Lähde: Suomen Pankki. BOFIT Viikkokatsaus: Seija Lainela

Tohtori Pekka Sutelan juhla-kirja avaa perspektiiviä Venäjälle

■ Kansainvälisesti arvostetun siirtomatalouden tutkijan, tohtori **Pekka Sutelan** 60-vuotismarkkipäivän kunniaksi on julkaistu juhla-kirja, jossa alan nimekkäät tutkijat tarkastelevat nykyisen Venäjän taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä viimeksi kuluneen 20 vuoden aikana.

Juhla-kirjassa "From Soviet Plans

to Russian Reality" pohditaan, onko Venäjältä tullut normaali valtio. Kirjoittajat kuvaavat markkinatalouden etenemistä ja käsittelevät samalla venäläisen talousjärjestelmän erityispiirteitä, joista keskeisin on talouden ja politiikan läheinen suhde.

Teoksen kirjoittajiin kuuluvat muun muassa **Anders Åslund** ja ve-

näläinen akateemikkotason tutkija **Vladimir Mau**. Suomalaisia kirjoittajia on mukana kaksi, **Jouko Rautava** ja **Ilkka Korhonen**.

Juhla-kirjan ovat toimittaneet **Laura Salanko** ja Ilkka Korhonen, joka on eläkkeelle siirtyneen Pekka Sutelan seuraaja Suomen Pankin BOFIT-tutkimuslaitoksen päällikkönä.

Novatekin Jamalin nestekaasuprojekti kiinnostaa rakentajia

■ Venäjän toiseksi suurin kaasuyhtiö Novatek on tehnyt sopimuksen valtiollisen Atomfolotin jäämurtajien käytöstä Jamalin niemimaalla sijaitsevan Etelä-Tambeyn kaasuprojektin laivakuljetusten avustamisesta Koillisyylällä. Novatek tarvitsee jäämurtajatuken sekä projektin kuljetustarpeita että kohteessa tuotettavan nesteytetyn maakaasun kuljetuksia varten Koillisyylää pitkin itään.

Novatek omistaa Etelä-Tambeyn projektista 80 prosenttia ja vähemmistöpartnerina oleva Gazprom 20 prosenttia. Hankkeen kustannusarvio on 20 miljardia dollaria ja nestekaasun tuotannon on määrä alkaa vuonna 2018.

Barents Observer -verkkajulkaisun mukaan nestekaasuprojekti kiinnostaa useita suuria suuria kansainvälisiä öljy- ja kaasualan toimijoita, joukossa muun muassa Total, GDF Suez, ConocoPhillips, Shell ja Exxon.

Projekti kiinnostaa kaasuyhtiöiden ohella myös engineering-rakenta-

jia ja telakkateollisuutta. Suuria investointeja tehdään itse tuotantolaitoksen rakentamiseen, Sabettan merisataman kehittämiseen sekä kaasunkuljetusaluksiin.

Barents Observerin mukaan myös suomalaiset ovat kiinnostuneita tarjolla olevista rakennuskohteista. Suomalaisyhtiöiden edustajat tapasivat tammikuun lopulla Moskovassa Venäjän energiaministeriön edustajia, joille jätettiin ehdotus suomalaisten osallistumisesta paitsi Etelä-Tambeyn myös Shtokmanin kaasuprojektin rakennustöihin.

Osallistumishalukkuutensa on ilmaissut myös valtiollinen USC-telakkayhtiö, joka nestekaasutankkereiden lisäksi olisi valmis hoitamaan myös tuotantolaitoksen ja paikallisen sataman rakennustöitä.

Rakennusurakoiden tavoittelijat selviävät lopullisesti jo kesällä, jolloin Oil.ru-verkkopalvelun mukaan avataan hankkeeseen liittyviä tarjouskilpailuja.

Venäjä asetti tavoitteita asuntotuotannolle

■ Hallitus on asettanut kovat tavoitteet Venäjän asuntotuotannon lisäämiselle. Tarkoituksena on kasvattaa vuotuista asuntotuotantoa siten, että se nousee 90 miljoonaan neliömetriin 2015. Tämän tuotantomäärän investointikustannukseksi arvioidaan 600 miljardia ruplaa eli noin 15 miljardia euroa.

Viime vuonna Venäjällä valmistui 58,1 miljoonaa neliötä, mikä oli kolme prosenttia vähemmän kuin vuonna 2009.

Asuntokauppojen rahoitustilanteen parantamiseksi hallitus pyrkii

ohjaamaan pankkisektoria siten, että asuntolainojen tarjonta nousisi tänä vuonna 540–580 miljardiin ruplaan eli noin 13,5–14,5 miljardiin euroon. Tästä luototuksen pitäisi kasvaa 650 miljardiin ruplaan eli noin 16,2 miljardiin euroon vuonna 2012. Tavoite edellyttää kuitenkin, että asuntolainojen korkoa voidaan alentaa nykyisestä 13,2 prosentista.

Myös asuntorakentamisen maankäyttöä pitää kehittää. Valtion tonttimaan myynti on tarkoitus keskittää julkisen asuntorakennussäätiön valvontaan.

Venäjällä öljyn odotetaan kallistuvan viidenneksen

■ Venäjän finanssiministeriö on antanut vuoden ensimmäisen öljyn hintaennusteen. Sen mukaan venäläisen Urals-raakaöljyn keskihinta nousisi 93–94 dollariin tynnyriltä vuonna 2011. Arviohintahinta olisi toteutuessaan noin 20 prosenttia korkeampi kuin öljyn keskihinta vuonna 2010.

Uusi keskihinta-arvio ei toisaalta poikkea merkittävästi vuoden vaihteen hintatasosta, sillä viime joulukuussa tynnyrihintana oli noussut jo 89,5 dollariin tynnyriltä. Hinta oli 6,1 prosenttia korkeampi kuin marraskuussa ja 21,5 prosenttia suurempi kuin vuoden 2009 joulukuussa.

Venäläisen vientiin menevän maakaasun hinta sen sijaan laski viime vuonna. Saksan rajalle toimitetun sopimuskaasun keskihinta oli 7,1 prosenttia alempi kuin edellisvuonna. Kuitenkin myös kaasun kohdalla hintakehitys nopeutui vuoden lopulla ja joulukuussa vientikaasun hinta oli 314 dollaria tuhannelta kuutiolta eli 35,4 prosenttia korkeampi kuin joulukuussa 2009.

Muista vientiraaka-aineista ministeriö mainitsi erityisesti värilliset metallit. Niiden hinnat kehittyivät hyvin teollisuustuotannon ja tuotannollisten investointien elpymisen myötä. Venäjän tapauksessa erityisesti Kiinasta tulleella kysynnällä oli selvää hintavaikutusta.

Compiler News

UUTISARKISTO

Arkistossa noin 5000 uutista
vuosilta 1998-2011
ETSI TIETOA! TUTUSTU!

Öljykauppiaan odotetaan ostavan Murmanskin kauppasataman

■ Murmanskin kauppasatama on siirtymässä kokonaan yksityiseen omistukseen. Merenkulkualan lähteiden mukaan satamakaupasta on jo sovittu ja kauppasumma on 250 miljoonaa dollaria.

Sataman ostaja on suurliikemies **Genady Timchenko**, joka on osakkaana muun muassa maailman kolmanneksi

suurimmassa öljyn trading-yhtiössä Gunvor Groupissa. Timchenkon tiedottaja on kiistänyt kaupan, mutta uutistoimisto Reutersin lähteiden mukaan sopimus on tehty ja kauppa vahvistetaan lähiaikoina.

Rahtiliikennettä menettänyt Murmanskin kauppasatama on yksityistettävien yhtiöiden listalle, vaikka

valtio on siinä vähemmistöosakkaana 25,49 prosentin osuudella.

Murmanskin kauppasatama on ympäri vuoden jäätön syvänmeren satama, joten se on jatkossa arvokas resurssi Venäjän arktisen alueen öljy- ja kaasuprojektien kannalta. Gunvor toimiikin myös Rosneftin ja Gazpromneftin myyntiagenttina.

Hankkeiden valmistelua ja toteutusta Venäjällä, IVY-maissa, Intiassa ja Kiinassa

Buslink Oy suunnittelee ja kehittää vienti- ja tuontihankkeita itäisessä Euroopassa ja Aasiassa. Osallistumme myös hankkeiden käynnistys- ja valvontatehtäviin.

Kohdealojamme ovat teollisuus, tukkukauppa ja vähittäiskauppa. Toimimme paikallisesti kohdemarkkinoilla ja meillä on maatoimistot Pietarissa, Kaunasissa ja Shanghaissa.

Meillä on lisäksi yhteistyöverkostoja, joilla vahvistamme resurssejamme projektikohtaisesti.

Yhteystiedot:

Toimitusjohtaja Hannu Kemiläinen, Buslink Oy, Helsinki
puh: (09) 454 8878, e-mail: buslink@co.inet.fi, www.buslink.fi

Buslinkin palvelulinjat:

Business Linkage

- Verkostoituminen, ulkoistaminen ja alihankinnat
- Markkinatutkimukset ja -analyysit

Adviser Services

- Start-up -järjestelyt, johdon konsultointi ja taloushallinnon organisointi
- Laki- ja verotusasiat sekä tilintarkastukset

Trade Services

- Markkinoinnin konsultointi sekä käytännön vienti- ja tuontipalvelut

Venäjällä jo 62 miljoonaa tietokonetta

■ Venäjän tietoliikenneyhtiöt tekivät viime vuonna yhteensä 1 382 miljardin ruplan eli noin 34,6 miljardin euron liikevaihdon. Tämä oli 2,3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2009, kertoo uutistoimisto Prime-Tass.

Talousministeriön mukaan alan liikevaihdosta kotitalouksien osuus oli yli puolet eli 55,7 prosenttia.

Matkapuhelinten määrä kasvoi vuositasolla 3,0 prosenttia ja oli vuoden 2010 lopussa 237 miljoonaa laitetta. Samaan aikaan lankapuhelinten määrä supistui prosentin 41,8 miljoonaan kappaleeseen.

IT-alan yritysten yhdistetty liikevaihto oli 565 miljardia ruplaa eli noin 14 miljardia euroa, mikä ylitti edellisvuotisen 3,7 prosenttia. Tietokoneiden ja niiden oheislaitteiden liikevaihtosuus oli 51,4 prosenttia, tietotekniikkapalveluiden 28,4 prosenttia ja ohjelmistojen 20,2 prosenttia.

Tietokoneita oli käytössä 61,9 miljoonaa kappaletta vuoden 2010 lopussa eli niiden määrä lisääntyi vuositasolla 18,4 prosenttia.

Koko tietokonekannasta 74 prosenttia oli kytketty internetiin. Sen käyttö lisääntyikin nopeasti, sillä verkkomedia tavoitti viime vuoden lopussa 46,8 prosenttia Venäjän aikuisväestöstä.

EU:n ja Ukrainan vapaakauppasopimus syntyy tänä vuonna

■ Euroopan unionin ja Ukrainan vapaakauppaneuvottelut etenevät parhaillaan ripeästi ja sopimus voidaan allekirjoittaa vielä kuluvan vuoden aikana, EU:n neuvotteluryhmän vetäjä Philippe Cuisson sanoo.

Vapaakauppaneuvottelut pääsivät kunnolla vauhtiin sen jälkeen kun Ukraina allekirjoitti vuoden 2008 helmikuussa WTO-jäsenyys sopimuksen.

Neuvotteluprosessi ei koske vain kauppaa ja investointeja, vaan EU:n tavoitteena on luoda laaja-alaisempi kumppanuus osapuolten välille.

Ukrainalla on vapaakauppasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen vielä pitkä matka täydelliseen integraatioon EU:n kanssa. Ensimmäisessä vaiheessa seuraa sopimuksen ratifiointi, joka kestää niin pitkään, että sopimus voi astua voimaan vasta vuonna 2013. Tämän jälkeen Ukrai-

nalla edessä vielä siirtymäkausi, jonka kuluessa käydään yksityiskohdaisesti läpi vienti- ja tuontirajoitusten purkaminen sekä tullinimikkeet ja -tariffit. Kaikkiaan prosessin päätökseen viemiseen voi kulua 5-10 vuotta ennen kuin viimeisetkin kaupan esteet poistuvat.

Ukrainalle vapaakauppasopimus merkitsee jatkossa tuontikustannusten alentumista ja toisaalta omien tuotteiden vapaata pääsyä EU:n yhteismarkkinoille.

EU on Ukrainan tärkein kauppakumppani ja sen osuus Ukrainan koko ulkomaankaupasta on noin kolmannes. Vuonna 2009 EU-maiden vienti Ukrainaan oli 13,1 miljardia euroa ja tuonti Ukrainasta puolestaan 7,9 miljardia euroa. Vuoteen 2007 mennessä EU-maiden suorat investoinnit Ukrainaan olivat 13,5 miljardia euroa

ja vuonna 2008 sijoituksia virtasi lisää 4,8 miljardia.

Ukrainan vienti EU-alueelle koostuu maataloustuotteista, energiasta, kemianteollisuuden tuotteista sekä rauta- ja terästuotteista. Ukrainan tuonnissa painottuvat puolestaan koneet ja laitteet, liikenneajoneuvot, kemiantuotteet, tekstiilit ja vaatteet sekä toisaalta myös eräät maataloustuotteet.

Ukrainalla on entuudestaan paitsi WTO-sopimus myös viime kesäkuussa solmittu vapaakauppasopimus Eftan kanssa. Sveitsin, Norjan, Liechtensteinin ja Islannin muodostaman Eftan ja Ukrainan välisen kauppavaihdon arvo vuonna 2009 oli 716 miljoonaa dollaria. Kauppa oli Ukrainalle tässä vaiheessa pahasti alijäämäistä, sillä tuonnin arvo oli 578 miljoonaa dollaria.

Ukrtelecomin hankala yksityistäminen päätökseen

■ Ukrainan oletettavasti vuoden suurin yksityistämishanke on saatu päätökseen. Itävaltalaisen investointiyhtiö EPIC:in ukrainalainen tytäryhtiö ESU sopi valtiollisen kiinteiden linjojen puhelinoperaattorin Ukrtelecomin ostamisesta.

ESU ostaa valtion 92,79 prosentin omistusosuuden 10,575 miljardin grivnan eli noin 980 miljoonan euron kauppahinnalla. Summa ylitti vain hieman viime joulukuussa määrätyn 10,5 miljardin grivnan lähtöhinnan.

Helmikuun alkupuolella Ukrainan valtion omaisuudenhoitorahasto tilasi vielä ulkopuolisen asiantuntija-arvio Ukrtelecomin markkina-arvon selvittämiseksi, mutta se ei juurinkaan korjannut tarjouskilpai-

lun lähtöhintaa.

ESU oli loppujen lopuksi ainoa osallistuja joulukuussa avattuun tarjouskilpailuun ja se oli edelleen tässä vaiheessa valmis yrityskauppaan.

Viime syksynä Ukrtelecomin yksityistäminen kiinnosti markkinahuhujen mukaan kovasti muun muassa Deutsche Telecomia ja Venäjän johtavia mobiilioperaattoreita.

Ukrtelecom ei kuitenkaan osoittanut kiinnostavaksi ostokohteeksi. Teleyhtiöllä on kylläkin lankapuhelinliiketoiminnan monopolin Ukrainassa ja yli 10 miljoonaa asiakasliittymää, mutta sen vanhentuvaan teknologiaan perustuva liiketoiminta ei loppujen lopuksi kiinnostanut alan suursijoittajia.

Ukraina uskoo talouden vakautuvan

■ Ukrainan talousministeriö odottaa uusimmassa ennusteessaan bruttokansantuotteen kasvavan 4,5 prosenttia. Ministeriön ennusteen pohjana on raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen noususuuntaus, joka koskee niin malmirikasteita, jalostamattomia metalleja kuin maataloustuotteitakin.

Alkuvuoden ennusteen mukaan tuotannon volyyymi kasvaa tänä vuonna noin kuusi prosenttia.

Ministeriö pyrkii myös omilla toimillaan edesauttamaan talouden vahvistumista. Kohteina ovat investointi-ilmapiirin parantaminen, pankisektorin luotonantoedellytysten vahvistaminen ja luonnonvarojen tariffipolitiikka. Talousministeriö ennakoii myös inflaation hidastuvan tänä vuonna 8,9 prosenttiin.

Ukrainassa odotetaan hyvää viljasatoa

■ Ukrainan asema maatalouden suurtuottajana vahvistuu edelleen. Uutistoimisto Bloombergin mukaan Chicagon raaka-ainepörssiissä vehnän futuurit laskivat, kun Ukrainan maatalousministeriö raportoi viljan syyskylvöjen selviytyneen hyvin talven pahimmasta pakkaskaudesta.

UkrAgroConsult julkisti jo aiemmin ennusteensa, jonka mukaan Ukrainan viljantuotanto, maissi mukaan lukien, nousisi tänä vuonna 46,2 miljoonaan tonniin. Viime vuonna sato määrä jäi heikkojen sääolosuhteiden takia 39,2 miljoonaan tonniin.

Maatalousministeriön mukaan

Ukraina voisi tänä vuonna nousta maailman kolmanneksi suurimmaksi ohran tuottajaksi 16,7 prosentin osuudella. Maissin viejänä maa olisi neljänneksi suurin ja vehnän viennissä kuudes.

Ukrainan maatalous herättää yhä laajempaa kansainvälistä kiinnostusta ja yksityiset suurtilat hakevat rahoitusta ulkomailta. Varsovan pörssiin ovat jo listautuneet maatalousyhtiöt Astarta, Agroton ja Milkiland. Maaliskuussa pörssiin listautuu myös alan suuryritys Kernel, joka sijoitetaan suoraan päätä suuryhtiöiden WIG20-listalle.

Valko-Venäjän kauppavaihto kasvussa

■ Valko-Venäjän ulkomaankaupan arvo nousi viime vuonna 60 miljardiin dollariin. Tästä viennin osuus oli 25,2 miljardia dollaria ja tuonin 34,8 miljardia dollaria. Viennin vuosilisäys oli 18,4 prosenttia ja tuonti kasvoi puolestaan 22,0 prosenttia.

Valko-Venäjän ylivoimaisesti suurin kauppakumppani oli Venäjä, jonka osuus koko kauppavaihdosta oli 46,6 prosenttia.

Valko-Venäjän vienti Venäjälle kasvoi 46,1 prosenttia sen arvon noustessa 9,81 miljardiin dollariin. Tuonti Venäjältä oli taas 18,05 miljardia dollaria eli 8,0 prosenttia enemmän kuin vuonna 2009.

Maan muut tärkeimmät kauppakumppanit olivat Ukraina 7,4 prosentin osuudella, Alankomaat (5,1

%), Saksa (4,7 %), Kiina (3,6 %), Puola (3,3 %), Venezuela (2,4 %) ja Britannia (2,2 %). Naapurimaa Latvian osuus oli vain 1,7 prosenttia.

Vientimarkkinoilla valkovenäläiset ylsivät nopeimpaan kasvuun Kiinassa, Yhdysvalloissa, Brasiliassa, Ukrainassa, Kazakstanissa ja Venäjällä.

Tuonin puolella pääsivät vuorostaan nopeimpaan kasvuun kazakstanilaiset, kiinalaiset, ukrainalaiset, alankomaalaiset ja puolalaiset tavarrantoimittajat.

Tuonti Venäjältä lisääntyi vain 8,0 prosenttia ja Latvian kohdalla tuonnissa tapahtui 17,8 prosentin pudotus.

Paikallisen tilastoviraston mukaan Valko-Venäjä vei viime vuonna tavaroita 156 maahan ja toi niitä 174 eri maasta.

Polkomtelin myynti pisti suursijoittajat liikkeelle

■ Puolassa on käynnistetty mittava yrityskauppa, jonka kohteena on maan suurinta matkapuhelinverkkoa Plussia operoiva Polkomtel. Yksityisomistuksessa olevan teleyhtiön osakkaina ovat puolalaiset PKN Orlen, KGHM, PGE ja Weglokok sekä brittiläinen Vodafone.

Omistajat aikovat myydä Polkomtelin koko osakekannan, jonka markkina-arvoksi lasketaan 2,5–4,6 miljardia euroa.

Alustavien ostotarjousten määräaika päättyi helmikuun 21. päivä ja osakkeiden myynti on tarkoitus saada päätökseen vuoden toisella neljänneksellä.

Polkomtelin myynti on herättänyt laajaa mielenkiintoa. Rzeczpospolita-lehden mukaan osakemyynnin prospektuksia on noudettu noin 20 ja lehden saamien epävirallisten tietojen perusteella ostotarjouksensa jätti kymmenkunta ostajakandidaattia.

Eri lähteiden mukaan Polkomtelistä olisivat vakavasti kiinnostuneita ainakin TeliaSonera, Telenor, Telefonica, puolalaisen suursijoittajan Zygmunt Solorzin-Zakin konsortio sekä meksikolainen América Móvil.

América Móvilin esilletulo on herättänyt huomiota Puolassa. Teleoperaattori on alansa suurimpia toimijoita koko Amerikan mantereella, mutta ei ole koskaan aikaisemmin tehnyt investointeja Eurooppaan. Myös yhtiön omistaja Carlos Slim kiinnostaa, sillä hän on Forbesin mukaan tällä hetkellä maailman rikkain henkilö 53,5 miljardin dollarin omaisuudellaan.

Tilaa Compiler eNews -sähköpostimuistio

AJANKOHTAISTA MARKKINOILTA

Tiivis talous- ja markkinakatsaus kahden viikon välein sähköpostiisi.

Tiedustele, pyydä uusin numero:

Klaus Lehmuskallio: 044 3562 646 tai email: klaus.lehmuskallio@compiler.fi

KATSO NÄYTENUMERO TÄSTÄ LINKISTÄ!

Saksan elpyminen tukee Puolan taloutta

■ Puolan talous kasvoi viime vuonna ennakkotiedon perusteella 3,8 prosenttia, kun edellisvuoden kasvu jäi 1,7 prosenttiin. Puola on ainoana EU27-alueen maana pysynyt talouden kasvu-uralla sitten vuoden 2000.

Tilastoviraston mukaan vuoden 2010 talouskasvua tuki viennin ohella kotimainen kysyntä Kokonaiskysyntä ja kulutuskysyntä kasvoivat kumpikin 3,2 prosenttia, kun vastaavat luvut vuonna 2009 jäivät 2,0 ja 2,1 prosenttiin.

Viime vuonna myös kiinteät pääomainvestoinnit nousivat. Kasvu oli 2,0 prosenttia eli selvästi parempi kuin vuonna 2009, jolloin investoinnit taantuivat 1,1 prosenttia.

Toistaiseksi vahvistamattoman tiedon mukaan Puolan teollisuustuotanto kasvoi viime vuonna noin

11 prosenttia. Tämän vuoden tammikuussa tuotannon arvioidaan kasvaneen 10,3 prosenttia verrattuna samaan ajankohtaan vuonna 2010. Kausivaihtelutasoitettuna muutos oli 8,4 prosenttia. Tammikuussa tuotanto kasvoi 29 teollisella toimialalla ja supistui vain viidellä.

Puolan vienti veti erinomaisesti viime vuonna pääosin Saksan teollisuusehityksen ansiosta. Yli puolet Puolan viennistä koostui saksalaistehtaiden tarvitsemista komponenteista.

Viennin kokonaisarvo nousi viime vuonna 117,4 miljardiin euroon, mikä tarkoitti 19,5 prosentin vuosikasvua. Tänä vuonna kasvutahdin odotetaan kuitenkin hidastuvan. Toistaiseksi paras kasvuennuste tulee Lewiatan työnantajakärjestöltä, joka uskoo 17,8 prosentin vienninlisäykseen.

Prosessiteollisuus nousuun Kazakstanissa

■ Kazakstanin talous kasvoi viime vuonna ennakkolaskemien mukaan 6,0 prosenttia. Vuonna 2009 bruttokansantuotteen kasvu hidastui 1,2 prosenttiin oltuaan 3,2 vuonna 2008. Vuosina 2000–2007 maan talous kasvoi keskimäärin 10 prosenttia vuodessa.

Tänä vuonna Kazakstanin talouskehityksen odotetaan jatkuvan suunnilleen viimevuotiseen tahtiin. Kazakstanin hallituksen vuosiennuste on 4–5 prosenttia, kun taas IMF:n ennuste lupaa 5,0 prosentin kasvua. EBRD puolestaan paransi aiempaa ennustettaan ja ennakoi bruttokansantuotteen nousevan tänä vuonna 5,5 prosenttia.

Kazakstanin teollisuustuotanto kasvoi viime vuonna 10,0 prosenttia. Tilastoviraston mukaan tuotannon

arvo nousi 11 800 miljardiin teengeen eli noin 58,7 miljardiin euroon.

Kazakstanin teollisuuden selkärangan olevan kaivannaisteollisuuden tuotanto lisääntyi 5,3 prosenttia, mutta nousevassa prosessiteollisuudessa päästiin 18,4 prosentin kasvuun.

Myös Kazakstanin ulkomaankauppa kehittyi hyvin ja kauppataseen ylijäämä kaksikertaistui.

Tilastoviraston dollarimääräisinä antamien lukujen mukaan viennin arvo kasvoi vuositasolla 37,1 prosenttia sen arvon noustessa 59,2 miljardiin dollariin.

Tuonnin arvo oli 29,8 miljardia dollaria, mikä merkitsi vaatimatonta 4,8 prosentin lisäystä. Kiina oli Kazakstanin tärkein vientimaa ja Venäjän hallitessa tuontia.

Latvian vienti kasvoi kolmanneksen

■ Latvian ulkomaankauppa kasvoi viime vuonna paikallisen tilastoviraston ennakkotietojen perusteella 26,4 prosenttia. Tavarakaupan arvo nousi 10,4 miljardiin latvian eli noin 14,9 miljardiin euroon.

Viennin arvo oli 4,6 miljardia latvia eli noin 6,5 miljardia euroa. Summa oli 29,5 prosenttia suurempi kuin vuonna 2009. Viennistä 42,3 prosenttia koostui tehdasteollisuuden tuotteista.

Tuonti kasvoi puolestaan 24,0 prosenttia ja sen arvo nousi 5,8 miljardiin latvian eli noin 8,2 miljardiin euroon. Tuonnista vajaa puolet koostui raaka-aineista ja puolivalmisteista.

Latvian kauppataseen alijäämä oli edelleen tuntuva eli 1,1 miljardia latvia. Se supistui kuitenkin hieman vuoteen 2009 verrattuna, koska viennin osuus ulkomaankaupasta oli nyt 44,4 prosenttia oltuaan vuotta aiemmin 43,3 prosenttia.

Viron talous toipuu edelleen

■ Viron talous kasvaa tänä vuonna 3,5 prosenttia, IMF toteaa uusimmassa maaennusteessa. Viime vuonna Viron talous kasvoi 2,5 prosentin tahtiin.

Valuuttarahasto perustelee nopeutuvaa kasvua Viron vientitoiminnan parantuneilla näkymillä.

Tuotannon ja viennin kasvu lisäävät toisaalta inflaatiopaineita ja IMF odottaa nyt inflaation nopeutuvan viime vuoden 2,75 prosentista 4,0 prosenttiin. Nousevan inflaation merkkejä nähtiin jo viime vuoden puolella, mikä johtui maailmanlaajuisesta elintarvikkeiden ja polttoaineiden hintakehityksestä.

Lisäksi palkat nousivat Virossa siitä huolimatta, että työttömyys pysyi kaksinumeroille puolella.